USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **C. V. S** zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem, se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2022, č. j. OAM-915/ZA-ZA11-H10-2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2022, č. j. 45 Az 2/2022 - 19,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Praze, který ji napadeným rozsudkem zamítl. Krajský soud v odůvodnění poznamenal, že žalobce neuvedl žádnou argumentaci, kterou by bylo možné podřadit pod důvody podle § 12, § 13, § 14a odst. 2 písm. a) až c) či § 14 b) zákona o azylu, a neuvedl ani žádný důvod, pro který by mu bylo možné udělit humanitární azyl podle § 14 či doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d) tohoto zákona

[2] Krajský soud neshledal, že by v předložené věci existovaly natolik výjimečné okolnosti, které by ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 nebo ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011 - 55) vedly k závěru, že již pouhé vycestování cizince z území by mohlo porušit jeho právo na ochranu soukromého a rodinného života a porušit tak § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a čl. 8

Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“). Krajský soud poznamenal, že žalobce i jeho rodina jsou příslušníky třetího státu, a že článek 8 Úmluvy chránící rodinný život neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně místa jejich společného pobytu a není tak povinen umožnit jim přenést svůj rodinný život na území daného státu. To podle něj platí i pro čl. 7 Listiny základních práv EU či čl. 10 Listiny základních práv a svobod. Krajský soud v této souvislosti poukázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, z něhož vyplývá, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života. Nesplňuje-li totiž cizinec zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany a má-li k pobytu na území České republiky rodinné důvody, jeho další pobyt zde není vyloučen. Je však třeba jej řešit podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Mezinárodní ochrana je podle krajského soudu specifickým institutem sloužícím jako štít lidem, kterým hrozí v jejich vlasti pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu a neslouží tak k legalizaci pobytu cizinců, kteří zde pozbyli pobytové oprávnění. Krajský soud poukázal na to, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až poté, co mu byl udělen výjezdní příkaz a poté, co pozbyl oprávnění k pobytu pro nesplnění zákonných podmínek podle zákona o pobytu cizinců. To podle něj posiluje závěr žalovaného, že důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha legalizovat žalobcův pobyt na území.

[3] Ani přetrvávající pandemie onemocnění covid-19 není podle krajského soudu okolností, která by mohla odůvodnit udělení mezinárodní ochrany. Z komplikací způsobených touto pandemií se totiž podle něj nemůže stát všeobjímající síť zachycující situace, které by jinak měly být standardně řešeny prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Krajský soud sice žalobci přisvědčil v tom, že v minulosti řádně nefungovalo přijímání a vyřizování žádostí o pobytová oprávnění na některých zastupitelských úřadech, poukázal však na to, že v současné době již k nečinnosti nedochází a že žalovaný pobytová oprávnění vydává.

[4] K možnosti udělit humanitární azyl krajský soud připomněl, že na jeho udělení není právní nárok. Lze jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných a konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného. V takovém případě však rozhodnutí podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu. Žalobce podle krajského soudu neuvedl žádné důvody, které by bylo možné považovat za důvody zvláštního zřetele hodné, a takové důvody podle něj nevyplývají ani ze správního spisu.

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní poukázal na to, že krajský soud dospěl k odlišnému závěru než žalovaný v otázce, zda lze v řízení o mezinárodní ochraně poskytnout ochranu rodinnému a soukromému životu. Má za to, že pokud krajský soud připustil, že za výjimečných okolností lze ochranu rodinnému a soukromému životu poskytnout i v řízení o mezinárodní ochraně, neměl sám tuto otázku, kterou žalovaný odmítl řešit, vypořádat vlastními úvahami, ale naopak měl rozhodnutí žalovaného zrušit a uložit mu, aby žádost žalobce posoudil i z tohoto hlediska. Dále uvedl, že krajský soud pochybil i při vypořádání

námitky, kterou stěžovatel poukazoval na problémy související s probíhající pandemií onemocnění covid-19. Krajský soud při vypořádání této námitky totiž vyšel z nových skutkových okolností nastalých až po podání žaloby, pokud uzavřel, že námitka není důvodná, neboť je mu z úřední činnosti známo, že žalovaný již žádosti o pobytová oprávnění vyřizuje a není tak nečinný. Správně však podle stěžovatel měl tuto námitku posoudit na základě skutkového stavu, který existoval v době vydání rozhodnutí.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že má i nadále za to, že se neudělením mezinárodní ochrany nedopustil vůči stěžovateli žádné nezákonnosti, a proto i napadený rozsudek považuje za věcně správný. Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby kasační stížnost buď jako nepřijatelnou odmítl, anebo jako nedůvodnou zamítl.

[7] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k přezkoumání napadeného rozsudku v rozsahu uplatněných stížnostních bodů, musel ve smyslu § 104a soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti – tedy zda kasační stížnost svým významem podstatně převyšuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele vymezil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS (platnost zde vyslovených závěrů na novou právní úpravu potvrdil NSS v rozsudku ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021 - 28). Kasační stížnost podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jestliže se (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, anebo (2) otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně; dále (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury, anebo (4) tehdy, jestliže soud shledá zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Takovým pochybením jsou především případy, kdy krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě *hrubě* pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Platí však, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze tak intenzivní pochybení, o němž se lze domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se proto omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[9] Takové pochybení však Nejvyšší správní soud neshledal, neboť skutečnost, že krajský soud k žalobní námitce korigoval závěr žalovaného ohledně relevance ochrany soukromého a rodinného života v řízení o mezinárodní ochraně, nemůže být z povahy přezkumné činnosti soudu žádným procesním pochybením natož natolik hrubým či zjevným, že by vyvolávalo pochybnosti o věcné správnosti samotného rozhodnutí.

[10] Stejně tak nemůže být natolik intenzivním procesním pochybením, pokud krajský soud v souvislosti s namítanou pandemií onemocnění covid-19 a jejím vlivem na nečinnost

žalovaného s vyřizováním pobytových oprávnění poukázal na to, že je mu z úřední činnosti známo, že žalovaný již žádosti o pobytová oprávnění na zastupitelských úřadech vyřizuje a že tak vycházel ze skutkových okolností, které tu nebyly v době vydání rozhodnutí žalovaného. Otázka, zda pandemie onemocnění covid-19 může představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, byla již posuzována v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 7. 2021, č. j. 4 Azs 141/2021 - 49. Nejvyšší správní soud v něm stanovil, že pandemie není svojí povahou novou skutečností, která by mohla ovlivnit posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť se netýká specificky státu žalobcova původu, ale zahrnuje všechny státy světa, včetně České republiky. Pandemie samotná pak nespadá pod žádný z důvodů uvedených v § 12 a §14a zákona o azylu. I kdyby tedy krajský soud z uvedených skutečností nevycházel, jeho rozhodnutí by nemohlo být věcně odlišné.

[11] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost nepřevyšuje podstatně vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl. V takovém případě však v souladu § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 4. září 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu